

Aradul Ordepolului

On. Biblioteca Palatului Cultural Arad

3 LEI
ExemplarulRedacția și Administrația:
ARAD, Str. Românilui No. 6.
Telefon 156.ORGAN POLITIC SI DE INFORMATIUNI
Apare Joia și DuminicaABONAMENTE:
Un an, lei 400 — seșe luni, lei 250 — trei luni
lei 150. — Pentru autorități și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual, — seșe luni, lei 600.3 LEI
Exemplarul

Exemple care ar trebui urmate

Italia fascistă ne dă zilnic exemple care ar trebui urmate cu entuziasm și nefrîntă energie.

Dela organizarea armatei până la ultimele măsuri îndrăsnete și sănătoase relativ la sporirea producției și la crujare, guvernul italian ne arată și nouă calea pe care ar trebui să mergem.

In ce privește agricultura, Mussolini a găsit Italia într-o stare absolut deplorabilă. Impotriva acestei stări a pornit ducele lupia îndată după venirea la putere. El ducă o luptă neindurătă împotriva tradiționalismului agricultorilor italieni care erau de părere că în agricultură orice progres este și trebuie să fie lent și gradat.

Grăție activității neînterupte a lui Mussolini, agricultura italiana a luat, în ultimul timp, un avânt nebănuitor. În al doilea rând, acest avânt al agriculturii se datează agricultorilor smulzi din tembelismul lor de suflul sănătos și eroic adus în Italia de noua cărmuire și în al treilea rând, catedrelor ambulanțelor.

Tehnicenii, ca și întreg poporul italiano, au înțeleasă îndemnul generos al Ducei: "trebuie să fiți animatori, să pătrundeți pretutindeni, până în cel mai mic sat, până la cel din urmă om."

La dorința lui Mussolini s-au creat catedre ambulante în 7000 de comune, din 9000 ale Italiei, s-au ținut 7000 de conferințe de propagandă pentru cultivarea grâului și s-au făcut peste 20,000 de demonstrații.

Activitatea vrednică de toată admirația lumii.

Cu acest mijloc fascismul a ridicat propaganda agricolă la demnitatea de activitate

economică și politică de primul ordin.

Italia fascistă muncește, muncește din răsputeri pe toate terenurile. Munca ei sistematică, dărză, eroică începe să-și dea înțelutul roadele.

Tara minunată, din care regimurile ologe de către decenii în urmă, tăcuaseră o cerșetoare a Europei și-a Americii, renăște mândră și uimitor de puternică.

Să-i urmărim cu băgare de seamă munca biruitoare și o urmă!...

E cel mai frumos exemplu de munca mănuitoare pe care îl înțelegem Europa zilelor noastre!

Despăgușirile de răsboi din Ardeal

— O adresă a ministerului de finanțe —

Brașov. — Se știe că dl deputat Voicu Nițescu, în ședința din 13 iunie a Camerei, a cerut la muriri guvernului cu privire la achitarea despăgușirilor de răsboi, daunător din Ardeal.

Ca răspuns la această întrebare, ministrul de finanțe, dl Lapedatu, a trimis acum dlui Nițescu următoarea adresă:

"Lucrările de constatare și evaluare a pagubelor de răsboi din Ardeal sunt aproape terminate, c.c.i au mai rămas puține cazuri de cercetat de către comisiile din Oradea și Timișoara.

"Dupa terminarea definitivă a lucrărilor se va aviza la ajutorarea celor care au obținut hotăriri.

"Dupa cum vă este cunoscut, din creditele anterioare ce s'au deschis pentru ajutorarea daunătorilor de răsboi, s'au rezervat proporțional, Ardealului:

Lei 20.000.000 în 1924.

Lei 7.500.000 în 1925.

Lei 7.500.000 în 1926.

Total: 35.000.000 lei.

"Suma stă la dispoziție acestei ajutorări, după norme cătă mai echitabile ce se vor fixa. Nu a fost cu puțină o ajutorare mai grabnică, pentru că lucrările de răsboi au fost foarte grele.

Lei 20.000.000 în 1924.

Lei 7.500.000 în 1925.

Lei 7.500.000 în 1926.

Total: 35.000.000 lei.

"Suma stă la dispoziție acestei ajutorări, după norme cătă mai echitabile ce se vor fixa. Nu a fost cu puțină o ajutorare mai grabnică, pentru că lucrările de răsboi au fost foarte grele.

Bulgaria renunță la împrumutul Ligii Națiunilor

Cetitorii nostri au fost informați că Liga Națiunilor acordase Bulgaria un împrumut, pentru așa zisa refacere. Solicitarea Bulgariei odată acordată, totul se pare că este complet aranjat și că autorităților bulgare nu le mai rămânea decât incasarea sumei acordate.

Iată însă că o șire, de pe parte, ne aduce la cunoștință următoarele:

"Bulgaria se vede silită să renunțe eventual la împrumut din cauza atitudinei creditorilor de dinaintea războiului, cari au pretenții mari față de Bulgaria. Prinții ei este mai ales „Banque de Paris et des Pays Bas”, care în timpul războiului balcanic a dat Bulgariei un împrumut de 75 milioane. Acest împrumut n'a fost achitat până în prezent. Aceasta banca cere plată cuponului în franci aur și amortizarea la cursul dinaintea războiului.

Din cauza grelelor sarcini care apăsa asupra țării cu reparatiile, statul bulgar nu este în măsură să satisfacă cerințele băncii și nu poate să suporte — în consecință — sarcinile unui nou împrumut și va renunța, probabil, la împrumutul Ligii.

Afără de „Banque de Paris et des Pays Bas” a mai venit „Banque Declozière” cu o cerere de 24 milioane leva aur, pe care le-a avansat statului bulgar pentru cumpărarea de cereale în 1916.

Banii n'au fost însă întrebuințați pentru scopul indicat, ci împărțiti, printre șefii partidului național, ca să se facă propagandă pentru intrarea Bulgariai alături de aliați în loc de germani. Guvernul actual refuză să plătească ceeace a avut o destinație altă de misterioasă.

„Banca Declozière” s'a pus în legătură cu băncile care vor opera, probabil, împrumutul Bulgariei, ca să obțină restituirea celor 24 milioane."

Noi credem, că nu acesta este adevaratul motiv a renunțării, ci teamă că odată împrumutul încasat, Bulgaria ar fi fost supusă unui control sever interaliat, din rândul căruia noi nu putem lipsi, în special noi români. Iată deci unul din visurile bulgărești, complec spulberate. Speram că în curând toate visurile ei bolnave, vor avea acelaș sfârșit

Dela consiliul de ministri

Un consiliu de ministri prezidat de dl general Averescu, a avut loc joi între orele 6 și 10 iunie seara. După consiliu s'a dat următorul comunicat:

Aplicarea bugetului

Ministrul Finanțelor făcând o expunere cu privire la aplicarea bugetului și arătând situația și disponibilitățile pentru semestrul al doilea, consiliul a decis că să se continue în același mod ca până acum, adică ca departamentele să-și satisfacă nevoile ca până acum strict în limitele crediteurilor acordate prin bugetele lor speciale.

Pentru anumite nevoi extraordinaire invitate în cursul exercițiului s'a găsit acoperire în marginile unora din creditele extraordinare, acordate prin legea din 17 Martie anul curent, din prisosul anului trecut.

Salariile funcționarilor și nevoile armatei

S'a hotărât ca în ședința viitoare a consiliului departamentele să prezinte proiectele de legi ce vor fi supuse corpurilor legiuitorilor în seziunea ordinată.

S'a stabilit principiile după care se va alcătui bugetul anului viitor, examinându-se chestiunea funcționarilor și a nevoilor armatei.

Reducerea taxelor de export la grâu

S'au redus taxele de export la grâu cu 5000 lei la vagon (a fi de la 18 lire sterline la 13 lire de vagon).

Lord Cecil despre rolul ziariștilor

Londra. — La banchetul Asociației britanice internaționale a ziariștilor, lordul Robert Cecil care asista ca invitat de onoare, a declarat:

"Ziariștii internaționali sunt ceva mai mult decât experti în afaceri străine care scriu pentru ziare. Funcția lor este în realitate aceia a unor agenți diplomatici din lumea întreagă".

Exprimându-și apă dorința ca toate despărțările Ligii Națiunilor să fie publice, Lord Cecil a spus: „Liga Națiunilor a dovedit vie dorință de a face tot posibilul pentru a înlesni cooperarea presei la deliberațile sale și e mai cu seamă pentru această că ziariștii sunt agenți pentru conservarea pacei în lume".

O scrisoare a suveranei noastre

„Ziarul New-York American” publică următoarea scrisoare adresată de Regina Maria a României femeilor americane:

„Un cuvânt despre durerea care îmi cuprinde acum tot sufletul, această rana săngerândă, făcută înimii mele încrezătoare, de o mână iubită.

„Adeseaori am repetat că sunt o optimistă, o idealistă, încrezătoare în viață și umanitate, o femeie care în ciuda desamagirilor și a obstacolelor, vede peste tot bunădeaiul, frumusețe, victorie, succes, mărture. Și cu toate asta, acum, când propriul meu copil — prietenul născut — ne dă o lovitură mortală, mă crență de durere și uluire.

Carol, copilul meu, în care îmi pusesem speranțe, și pe care il dăruisem țării acum 32 de ani, acela care a fost mândria și speranța României: — „fiul relaților”. Ne-a părăsit casa, copilul, părinții, datorie, onoare, pentru a trăi o viață liberă, fără obligație sau răspundere.

„In mintea mea, îl văd rătăcind în pustiu, un paria, departe de tot ce a fost al lui. Care mamă care a trecut prin o asemenea incercare, nu mă va înțelege azi?

„Căci fii risipitor ai mamei lor, printre care împăratul și împărătesa, și a săptămână de la naștere la 176.000 zile de prezență.

„Helioterapia celor mai vari formă de tuberculoză a fost făcută cu toate accesorii chirurgice medicale, fizice și ortopedice, capabile să asigure, afară de vindecarea boalei, înnoirea tuturor funcțiilor organice și deci pregătirea pacienților pentru o muncă eficace.

„Comunicarea a fost ilustrată de numeroase proiecții.

„Profesorul Vacchelli deschis un institut analog, însă a-ezat în loc de plajă mării, la o înălțime de peste 1000 metri deasupra nivelului același, la poalele Dolomitiilor: Institutul Helioterapeutic Codivila, pe care comună și provincia Bolgona, împreună cu Institutul Rizzoli, î-l au în componență.

„Prof. Vacchelli a comunicat o mare multime de date, de înalt interes tehnic și clinic, din care rezultă că nici o înălțime nu derivă pentru pacientii din război la soare chiar și în zilele mai reci: în lunile Ianuarie, Februarie și Martie, cind termometrul arată în umbra cinci sau șase grade sub zero, și la soare sau nouă peste, pacientii suportă admirabil pînă la două ore consecutive de război la soare.

„In luni de iarnă, expoziția maximă a fost de trei ore la zi, în luni de vară de 5 ore; peste aceste ore, se manifestă adesea mici indispozitii.

„Pacienții abstracție facă de orele dedicate helioteriei, petrec în aer liber, pe terase, tot timpul de războiul pînă la apus soarelui.

„In acest cîmp se asociază la cură solară dreptățile aciuniea tonică a acerului de mușchi.

„Afară de efectele curative, într-adără minunate și de un mare interes și reacțiunea diferitelor organe și aparatelor.

„Astfel a fost notat fenomenul paradoxal ca pigmentarea cutanată cuprinzătoare în război se adaugă la acescă două și o treia, munca".

„Mușchii, munca spun, Nu ceda. Începe lucru nou, merg înainte, străbate până la capăt, pas cu pas, dar nu ceda. Întotdeauna am iubit munca. Dar acum, singura mă dedau munca, învingându-mă de la gândi la lucruri triste.

„Când această tristeță mă cuprinde, cer să mă se dea calul cel mai nărasă, alerg culmile cele mai prăpăditioase, drumul cel mai lung și alerg în goana calului singură, sub un cer cenușiu de iarnă. Dumnezeu, natura și eu. În inimă mea de mamă este o dragoste

care, nu poate, nu trebuie și nu va muri. Pe față mea este un surâs, chiar dacă ceteodată trebuie să fie un surâs sălit și trist.

„Când la un moment dat, durerea devine insuportabilă, atunci cauță alinarea în lacrimi și brațele unui prieten, unde poți să-ți ascunzi capul și să plângi".

Insemnări de-o zi

Binefacerile helioterapiei

Risboiul dus împotriva tuberculozei numără printre ostiai lui o mare multime de eroi care luptă pentru reducerea acestui grozav flagel.

„Într-un congres medical tinut la Milano, între alii, profesorul Bassetta s'a ocupat de noile mari instituții de Helioterapie Chirurgicală și Profilactică din Pietra Ligure. Create de curând, instituțile acestea sunt alcătuite din treizeci de vile și un grandios edificiu central, situat într-o foarte frumoasă regiune între Pietra Ligure și Loano. În ele și adăpostează cea mai numerosă colonie marină din Italia și își urmează cura acolo peste 300 de bolnavi.

„În seara din Mai pînă în Septembrie anul trecut a fost constituită o asociație de prevenție împotriva tuberculozei, într-o casă din 7600 ospeze.

„Helioterapia celor mai vari formă de tuberculoză a fost făcută cu toate accesorii chirurgice medicale, fizice și ortopedice, capabile să asigure, afară de vindecarea boalei, înnoirea tuturor funcțiilor organice și deci pregătirea pacienților pentru o muncă eficace.

„Comunicarea a fost ilustrată de numeroase proiecții.

„Profesorul Vacchelli deschis un institut analog, însă a-ezat în loc de plajă mării, la o înălțime de peste 1000 metri deasupra nivelului același, la poalele Dolomitiilor: Institutul Helioterapeutic Codivila, pe care comună și provincia Bolgona, împreună cu Institutul Rizzoli, î-l au în componență.

„Prof. Vacchelli a comunicat o mare multime de date, de înalt interes tehnic și clinic, din care rezultă că nici o înălțime nu derivă pentru pacientii din război la soare chiar și în zilele mai reci: în lunile Ianuarie, Februarie și Martie, cind termometrul arată în umbra cinci sau șase grade sub zero

care până în prezent, pentru care fost nevoie de a se turna și lejui patru tone de sticla.

Telescopul actualmente în construcție va avea o suprafață de cinci ori mai mare și va fi construit după o metodă cu totul nouă, inventată tot de Richey. Dacă el va fi îmbunătățită să consimuleze o oglindă telescopică cu un diametru de 5 metri, atunci liniștea astronomică va poseda un instrument cu adăvărăt senzational de cerceare a stelelor.

Tulversarea a 70 de ani a lui Bernard Shaw

Londra. — Cu ocazia împlirii de 70 de ani a lui Bernard Shaw, societatea „Fabianilor” a organizat un banchet la Camra Comunității, cîstea marcelui scriitor, și așteptă, care a fost prezidat de Macdonald, au asistat prietenii literari și sociali ai sărbatoritului.

Macdonald întrebăse pe ministrul postelor dacă discursul de sărbatorire să îl scrie și la Buna Vestire. Ministrul a răspuns că nu va putea permite acestuia, decât dacă Shaw se va angaja în scris că se obține de a vorbi de chestiunile contestate la ordinea zilei, de natură politică economică sau literară. Shaw a refuzat.

Anglia oficială și academică sărbatoră a reînviat aniversarea lui Shaw. În schimb unii critici dramați și susțin, în revistele engleze, că este 50 de ani operaile lui Shaw vor mai fi citite, întrucătă că nimeni nu va înțelege aluziile la sentimentele și la personalitatea zilei.

„Observer” arată că Shaw devine azi în Europa rolul pe care

a avut acum o sută de ani lord Byron. Shaw este cel mai de seamă activ internațional al Angliei în strînatate.

Un nou volum de poezii de Ion Pillat

In editura „Cartea Românească” din București a apărut de urmărd un elegant volum de versuri intitulat „Biserica de altădată.”

Volumul costă 40 lei și se afișă de

înțârzi la toate librariile din țară.

In urma poetului maghiar Ady

Zilele trecute a avut loc la tribunalul din Budapesta desbaterea procesului intentat de părinții poet Ady Endre în contra soției lui soție Berta Boncza. Părinții poetului, care azi se găsesc într-o situație materială cu tot răstă, au pretins că costa lor norăre de trei ani este soția pictorului Marffy dela Budapest, să dea o parte din veniturile volumelor de poezii ale poetului apăsat. Dna Berta Marffy respinge de mai multe ori modesta ugămintă a părinților ilustrului poet maghiar. Judecătoria însă a adus o hotărîre favorabilă părinților, în baza căreia 25 la sută din aceste venituri se cuvin părinților poetului.

Economice

Un monopol internațional al grăului

Se știe că ministerul de comerț al Statelor-Unite, d. Hoover a întreprins o serie de măsuri împotriva exploatarei, exercitată de unele țări definate de materii prime în domeniul consumatorilor altor națiuni, care sunt constrânsă să se aprovizioneze, pe prețuri foarte urcate, cu mărturie de către organizații comerciale, recoltă cerealelor obținute de mici și mari cultivatori din acea țară, în scop de a concentra disponibilitățile în această marfă de mare consum, și de a influența astfel, prețurile mondiale pe profitul propriu, reglementând după piac oferita.

Să pare însă că această luptă nu va avea succes; de oare ce sunt țări care în vecinătatea Americii chiar, inaugurează sau continuă tocmai în acest moment politica lor de monopolizare a materiilor prime. În Canada de pildă nu de mult s'a achiziționat de către organizații comerciale, recoltă cerealelor obținute de mici și mari cultivatori din acea țară, în scop de a concentră disponibilitățile în această marfă de mare consum, și de a influența astfel, prețurile mondiale pe profitul propriu, reglementând după piac oferita.

Acum șoarstește și că, călăvă reprezentanți ai organizațiilor canadiene vor pleca în Australia spre a inaugura și pe piețele de acolo sistemul întrebuințat în Canada.

E de notat că din cele 100 milioane de chintale de grâu care, după ultimele statistici erau la începutul acestui an încă disponibile pentru export, vre-o 17% erau destinate de Australia, 34 de Canada și 43 de Argentina. Nu

(Va urma.)

Bursele vacanțe la Căminul studenților din Cluj

Condițiile pentru obținerea acestor burse și materia cursului

La universitatea din Cluj sunt vacante 80 burse în Cămin repartizate astfel: facultatea de drept, 17 burse pentru studenți; facultatea de filosofie și literă, 11 burse pentru studenți, 8 burse pentru studenți; facultatea de științe, 25 burse pentru studenți, 4 burse pentru studenți; facultatea de medicină, 13 burse pentru studenți.

Bursa constă din masă și loeușă în Cămin, inclusiv luminișul și încalzitul. Pentru aceste burse vacante se publică concurs, care se va ține la Universitate în 15-16 Octombrie 1926.

Studenții care doresc să fie admisi la trece concursul de primire în Căminuri, trebuie să aducă cerere lor în scris rectora Universității, cel mai târziu până în ziua de 15 Octombrie, c., însoțită de următoarele acte: actul de călătorie română, dovedă că părinții nu locuiesc în Cluj; actul de avere a părinților și de avere și venitul personal. (Acest act se liberează de comună de reședință). La acel act trebuie anexat un certificat liberat de percepția locală sau de administrația financiară, prin care să se dovedească avere și venitul părinților precum și a solicitanțului: cauțul de cursuri, la care să anexeze certificatul de examenele trecute, certificatul medical de sănătate, liberat de un medic oficial.

Cei din anul I, vor prezenta diploma de absolvire de liceu.

Concursul va consta:

Pentru candidații din anul I, din o probă scrisă și una orală, asupra uneia din materiile următoare: limba și literatura română, istoria și geografia română, precum și dintr-o probă scrisă și alta orală asupra ori cărei din materiile pe care candidatul le-a făcut în ultimul an al liceului, după alegerea comisunii.

Pentru candidații din ceilalți ani ai facultății nu se cere de căt o probă scrisă și alta orală asupra oricarei din materiile pe care candidatul le-a făcut în anul precedent, după alegerea Comisunii.

Cei care vor reuși la examenul de burse, vor fi primiți în Cămin pe ziua de 1 Noiembrie. La intrare vor păti anticipat:

O taxă de 100 lei pentru biblioteca, anuar și usaj, și o taxă de 100 lei pentru chei și evenimente sîrnicuini.

Această din urmă cauță se restituie la sfîrșitul anului.

Căminul dă rusă și asternutul de pat. Fiecare student va aduce cu sine 3 ștergăre, o perină mică cu trei fețe de schimbă și rusă la proprie.

Loc deschis

(Pentru cele publicate la rubrica aceasta nu luăm nici o răspundere.)

Cu onoare se aduce la cunoștința onoratului public că în comuna

Lipova str. Reg. Ferd. No. 429 am deschis

salonul coafor

pentru dame, unde se primesc tot felul de lucrări care aparțin acestei

branșe, cu preț convenabil.

Rog binevoitorul sprînjeniu.

114

Lovics Iacob coafor.

e posibil să se prevadă care va putea fi influență acestei organizații pe cale de a se instala și în Australia, asupra prețurilor mondiale ale grăului, dar merită să fie relevată această tendință a principalelor piețe producătoare de materii prime de a voi să controloze în modul cel mai eficac vânzarea și valorificarea marfurilor lor pe piețele mondiale.

Politica agrară sovietică

Moscova. — (Ceps) În relație cu satele rusești guvernul sovietic se conduce în ultimul timp după o tactică pasivă. Încercările pentru un amestec mai accentuat în viața internă a satelor, ar putea să duca la o revoluție trănească, care ar fi extrem de periculoasă pentru actualul regim din Rusia. Tactică guvernului sovietic față de satele rusești a fost zilele acestea foarte bine caracterizată la sesiunea ședințelor comitetului central panrusian, ținută la Harkov. La desbaterea chestiunii pentru branjarea proprietății agricole au avut loc discuții furioase în privința reformei agrare. Un șir de oratori în special reprezentanți săracimiei satelor, a arătat asupra faptului că în timpul foamei generale din Rusia, tinerii mai puternici din punct de vedere economic și au răsusit într-împotriva pământurilor cari au rămas și în prezent în proprietatea lor. Oratorii au declarat că pământurile săracice cer ca pământul acestor tineri să fie iarășită împărțit. La aceste pretenții a răspuns reprezentantul guvernului sovietic ucrainean Dudnik care a protestat cu energie contra unei noi împărțiri de pământ. La schimbări serioase în proprietatea agricolă nimeni nu trebuie să se gândească. Prin aceasta a fost formulată în mod oficial noua tactică a guvernului sovietic în politica agrară. La aceste ședințe a fost desbatută deosemenea și chestiunea colonizărilor evreiesc din Ucraina. Dudnik a declarat că coloniștii evrei gospodăresc foarte bine. Comisia de agricultură va acorda acestor coloniști un mai mare sprijin material, deoarece se găsesc în prezent într-o mare criză.

Se aduce la cunoștința generală, că Secția de Notari din Arad va funcționa în viitor conform Regulamentului pentru organizarea și funcționarea școlilor de notari, publicat în Monitorul Oficial No. 40 din 18 Februarie 1926.

Prin urmă a putea fi înscrise la examenul de admitere, care se va ține între 15 Sept. și 1 Oct. Candidații trebuie să prezinte de la data de 1-15 Septembrie, pe lângă cererea de înscrisiere și următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate, dovedind cetățenia română.

b) Extrasul de naștere, dovedind că are vîrstă între 21 și 40 ani.

c) Certificatul doveditor că a satisfăcut legii recrutării.

d) Certificatul primăriei domiciliului lui dovedind că are folosință civilă și drepturile politice și bună purtare.

e) Certificatul de absolvire a liceului de stat sau a unei școli echivalente.

Cursurile se încep la 10 Octombrie și durează până la 10 August a anului următor.

Condițiuni mai detaliate se pot vedea în Monitorul Oficial No. 40 din 18 Februarie 1926.

Subprefect, directorul școlii: 105 Dr. Lazar ss.

No 314—1926.

Devizele și valuta

Radar, 31 Iulie 1926.

BURSA:

Zurich : Deschideres Inchideres

Berlin	123,05	123,-
Amsterdam	207,65	207,70
New-York	516,75	516,80
Londra	2512,75	2512,75
Paris	1250,-	1260,-
Milano	1665,-	1672,-
Praga	1530,-	1530,-
Budapest	723,-	723,-
Belgrad	910,50	912,50
București	235,-	-
Varsavia	56,50	56,50
Viena	7310,-	7310,-

Cursul devizelor București:

pe ziua de 31 Iulie 1926.

Crute:

Paris	5,30
Berlin	52,60
Londra	1075,-
New-York	221,-
Italia	725,-
Elveția	42,70
Viena	31,40
Praga	655,-
Budapest	31,30

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	870,-	-
Măciu	52,-	-
Leva	162,-	-
Lire otomane	120,-	-
Sterline	1070,-	-
Francezi	600,-	-
Fr. elvețieni	42,-	-
Lire italiene	750,-	-
Drachme	2,60	-
Dinari	3,80	-
Dolari	221,-	-
Marca polon	18,-	-

No 316—1926.

Publicație

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 14 August 1926 orele 10 a. m. se va ține o nouă licitație publică în localul Primăriei din Petriș pentru a da în întreprindere construirea unui pod din piatră peste pârâul ce curge în comuna Petriș — conform cu art. 72-80 din legea contabilității Publice.

Suma preliminată este Lei 20,000,-

Petriș, la 25 Iulie 1926.

113 Primăria comunei Petriș.

No. 316—1926.

Publicație

Când streinii

dictează în gospodăriile românești

— Firma Ștefan Coroban și comp. în fața comisiei de cinci —

Am dori să nu fum rau interpretat, atunci când ne ridicăm glasul, în contra unora din activitățile actualului Consiliu Comunal. Suntem reprezentanți ai presei — săracii prese românești — din aceste ținuturi și rostul nostru este acela, de a ne ridică împotriva tuturor acțiunilor, care ar tinde să ne pună în umbră existența și dezvoltarea, a tot ce este românesc, pe toate tarâmulile.

Noi nu ne facem decât eoul maselor românești, cari privesc cu îngrijorare la menținerea sistematizată a situației vechiului regim; industria și comerțul românesc neputând urca nici o treaptă spre înălțimea, de unde ar trebui să domine.

— Reprezentanții, de drept, ai acestui comerț și ai acestei industrii, sunt prea drepti sa poată cucerii ceiace merită, pe căi lăturalnice; și s'au dovedit prea naivi, atunci când au luat drept literă de evanghelie, promisiunile facute în preajma unor lupte electorale. Să sim înțelesi mai dinainte că, nu intenționăm — așa cum am fost acuzați — să atacăm personalitatea lui dr. I. Robu, primarul orașului. — In acest Consiliu Comunal a început să coacă o bubă și oricât a fost de oblojita, de cei care o cunosc destul de bine, ea a esit totuși la ievăla, cu întreaga-i murdarie de puoi infectat.

Am spus în unul din numerile trecute ale ziarului nostru că, primaria având nevoie de mai multe costume, pentru funcționarii unor anumite servicii, în ziua fixată deschiderei ofertei, comisia să a gasit în față a două firme ofertante: Stefan Coroban și comp. și Moskovits și comp.; cea dintâi fiind mult mai avantajoasă, ca cea de-a doua. Rezultatul se știe: firma streină a primit comenzi în valoare de 450.000 lei, iar celei românești i s'a scos ochii cu o comandă de 40.000 lei. În fața acestei decizuni caragioase firma Coroban a facut apel, protestând cu toată vigoarea celui năpastuit. Acest apel a avut un efect și mai caraghios: instituirea unei comisiilor de cinci, în care explicatorul cauzei acestei năpasturi, a fost domnul Reinhart, consilierul economic al orașului Arad. Dsa s'a dovedit un admirabil apărător al cauzei minoritare și totodată un acuzator al cauzei românești, până la obrănicie. Această afirmație ne-o întărim pe mistificarea unui adevar și anume: acuzația că firma Coroban nu a fost încredințată cu executarea comenzi, deoarece în anul trecut — într-un caz similar — funcționarii îmbrăcați de aceasta iernă, au fost nemulțumiți de costumele primele! N-o fi prost dr. Reinhart, dar nici prea deștept nu este, atunci când îl Aradul: drept un sat fără clini.

Ca să dovedescă cele spuse dsa a propus finarea unei a două sedințe, când va prezenta declarațiile nemulțumitorilor. Cunoaștem rezultatul mai întâi: voi sprijini acțiunea

dui Reinhart cei opt funcționari unguri, din serviciul primăriei, cărora l-i s'a impus o atare declaratie. — Propunem însă o altă comisiune de experți, pentru a se dovedi în fața onoratului consiliu de cinci căt valorează acele declarații. Tot odată facem atență firma Coroban, că dacă se ia în vedere propunerea noastră, să-și delege un reprezentat la această expertiză, ca nu cumva cei opt să fie îmbrăcați cu haine confectionate așa fel ca să nu dea de gol, intențile stigmatului domn Reinhart, consilier economic al orașului Arad.

Săracă industrie românească!... Oare când vei răsufla și tu linăștită, în casa-ți proprie, în care și astăzi dictează streinii de neam și carei urmăresc să te arunce și mai jos, de unde ești căzută? — an. —

CURIERUL BĂLOR

— Familiile românești la Sovata —

Din frumoasa stațiune balneară Sovata, unde în ziua de 29 iulie a sosit și M. S. Regina Maria cu A. S. R. principesa Illeana, — care vor sta timp de trei săptămâni — primim următoarele:

La Sovata au sosit, în acest an, vizitatori neobișnuiți de numeroși, elementul strein predominând.

Pînătatea românești, remarcă următoarele:

Dna și baron A. Pop — Arad, Dna dr E. Micloș — Arad, Dna și dr S. Barbușa președintele tribunalului Arad cu dра Iris Barbușa, Constantîn Hărțog magistrat — Arad, Dl și dna Cămărașescu magistrat — Arad, Dna și dnu Silviu Moldovan senator — Arad, Dna dr Protopopescu — Arad, Familia dr S. Păcură — Arad, Dna văd. dr Ciordăș cu dșoara, Dl Const. Bucșan, familia dr Sturza, Stelian Popescu cu familiile, Dna Andreia, Dna Toloiu — Galați, Dl și dna Velican, Dna și dli colonel Basarabeancu, Dna colonel Coatu, dna și dli dr Virgil Bogdan, Dna Victor Lepădatu, Dna și dli maior Dumitru, Dna și dli dr Tiberiu Cosma, Dr Vănuță cu familia, deputat Pop Petre cu dna, Drele Cornea, Dna Ghilezeanu, familia Ionel Pop, familia dr I. Pop, Dna Ciura, Dl Vescan, etc etc.

In ziua de 29 iulie a avut loc un reușit concert, dat de către tenorul Indriș dela Opera Română din Cluj. — Rep.

O scenă tristă în comuna Pâncota

Prîmim din partea unei persoane, de toată încredere, rândurile de mai jos, recomandările atenționii celor în cauză:

In ziua de 10 i. c. pe la orele 21, trei tineri cu studii din comuna Pâncota, parcugând strada principală din această comună, s'au desmeritat în cântecu unguști, cântecu ce de altfel arători se pot auzi vibrând chiar și pe buzele indivizilor lipsiți de orice educație celătenească, părintească, școlară sau socială.

Acest gest atât dejosnic al tinerilor din cehiune a fost cu multă indignare fluerat de către unii români de bine, care erau martori oculari ai tristei scene.

Ar fi mult de dorit ca cei cu musca pe caciulă să-și dea seamă în primul rând că sunt români, cultivându-și limba proprie, iar pe de altă parte să năzuască și da dovadă de o educație demnă unui educator de măine. X

Scriitori din Sibiu

Serbările Scoalei speciale de Cavalerie.

Cu ocazia încheierii anului școlar, Scoala specială de Cavalerie din localitate a organizat în zilele de 25 și 27 iulie 1926 un mare concurs hipic la care a lăsat parte și M. S. Regina însoțită de A. S. R. Principesa Illeana.

Ziua I-a 25 iulie.

Duminică 25 iulie, ziua înțâia a concursului, s'a desfășurat un program foarte bogat, constând din: probe de dresaj, sărituri de obstacole, alergări pe garduri și concurs de perechi (doamna cu domn) la care a participat un numeros public.

Ziua II-a 27 iulie.

Pentru ziua de 27 iulie fiind anunțată sosirea M. S. Regina, la orele 9 dimineață se găseau pe peronul gării Sibiu, toate autoritățile civile și militare în frunte cu dl General Mircescu ministru de răsboiu care a sosit în aceași dimineață cu tren special.

Sosirea M. S. Regina.

La orele 10.10 sosește trenul regal din care descinde M. S. Regina Maria însoțită de A. S. R. Principesa Illeana și suita. La descindere din vagon, muzica militară intonează tonul Regal în timp ce dl ministrul Mircescu salută pe Suveran și înălță oaspeți, iar un grup de doamne din elita Sibiului au oferit M. Sale frumoase buchete de flori.

M. Sa s'a întreținut câteva momente cu doamnele de față, după care exortată de un excadron din Reg. 12 Rosiori a pornit cu automobilele la Scoala specială de Cavalerie, unde urmează să se desfășure programe.

Asistență.

Printre persoanele prezente am remarcat pe dl General Mircescu, ministru de răsboiu, General Macarovici, General Daschievici, prefectul județului dl N. Comșa, prefectul Poliției dl Stefanescu, dl Gherghel șeful serviciului de siguranță, primprocuror Perjescu, primpreședinte de tribunal dl Paporgescu, Colonel Spitz, maestru de vânătoare al Curții Regale, Colonel Vasilescu Christea, Colonel Bălăcescu, Colonel Teodorescu. Doamnele: dna senatoare Beu, dna Bârsean, dna dr. Comșa, dna Tordogan, dna General Macarovici, dna Colonel Teodorescu, dna General Moruzzi.

Întreaga asistență a urmat pe M. S. Regina la scoala de Cavalerie, unde s'a desfășurat un frumos program de concurs hipic.

La orele 1 p. m. M. S. Regina și A. S. R. Principesa Illeana, precum și dl ministrul de răsboiu, au luat masa la dl General Moruzzi.

După ameață la orele 3.40 a urmat din nou programul la scoala specială de Cavalerie, cu care ocazie s'au distribuit premii în valoare de Lei 50 mii. Printre premianții au fost la prima parte doamnelor: dna Elena Brătianu și dna Olga Stpanov care au câștigat căte un suvenir. La parcurs de forță distanță 950 m. 9 Obstacole, înălțime maximă 1.50 m. lărgime 4 m. au câștigat premii: 1-lu Locot. Bran 10 mii lei. 2. Locot. Andrei 8 mii lei. 3. Locot. Lazărescu 6 mii lei. 4. Locot. Răuț Valeriu 4000 lei și 5. Maior Rîsoianu 2000 lei.

Seară la orele 7 M. S. Regina și înălții oaspeți au părisit sătul de exerciții al scoalei, în ordinea sosirii înapoindu-se la București.

N. Poenaru.

Festivalul Artistic al Coloniei Petriș.

Amintim cetitorilor noștri că azi 1 August va avea loc la Petriș — Domeniul Bânci Românești — un frumos festival artistic, aranjat de Soc. „Crucea Roșie“ filiala Arad-Petriș, al cărui beneficiu se va adăuga la fondurile estimate constituirei unui sanatori — în comuna Petriș — al acestei societăți de binefacere, pentru a veni în ajutorul tinerilor elevi, predispuși diferitelor boale.

Avem credință că toți români de bine își vor da obolul lor pentru reușita frumosului scop urmărit.

Lipsa vagoanelor

Măsuri de îndreptare —

Cu ocazia ultimei sedințe plenare a Consiliului de Administrație al Camerei de Comerț și Industrie din Arad, s'a susținut și desbatut chestia ultimei crize a lipsei de vagoane și s'a luat hotărâre să se facă în scris intervenția necesară la Direcția Generală a CFR înainte de a fi făcut acest lucru, Camera de Comerț a luat contact nemijlocit cu Dir. Generală cfr., de unde s'au permis cele mai serioase asigurări că criza de lipsă de vagoane a fost numai un episod treător, și că vagoanele vor sosi ca și până aci fără nici o greutate, atât din interior, unde sunt în curs de reparație un număr excepțional de vagoane, cât și din străinătate, de unde comisia delegată să cumperi vagoane, poate aduce atâta vagoane cât e necesar pentru export, fără nici o dificultate.

Camera de Comerț convingându-se de eficitatea bunelor intenții ale cfr. a făcut promisiuni Dir. Generală cfr. să-și stea într-ajutor, pentru a mulțumi că se poate de prompt cererile comertului. În acest scop Camera va lăsa contact permanent cu Direcția de exploatare locală a cfr. Orice plângere pentru punere înălțiată la dispoziție a vagoanelor, să se facă cunoscută Camerei, care va face apoi pașii necesari pentru curmarea răului.

Criza tranzitorie a fost principala fiindcă Dir. Generală a cfr. a trebuit să facă anumite schimbări de administrație internă, cu privire la procurarea de vagoane, deoarece sistemul practică până acum s'a adeverit prea costisitor, mai ales că s'a abuzat în unele părți de procurarea vagoanelor din străinătate.

Măsurile de ordine în Cadrilater

Citim în ziarul „Cuvântul“:

Potrivit hotărîrilor luate în conferința de Miercură a Internei, eri dl general Mircescu, ministru de răsboiu a lucrat cu dl general Vlădescu, comand. diviziei IX. la elaborarea planului menit să restabilească ordinea în Cadrilater. Să stabilim următoarele măsuri ca necesare a fi luate:

Extinderea zonei stării de asediul în Cadrilater fără a fi deosebită înălțată.

Instituirea unui comandament militar al Dobrogei încrezătină dlui general Vlădescu. Autoritățile militare cât și cele civile vor lucra în cea ce privește păstrarea ordinei după indicațiile acestui comandament.

De asemenea s'a stabilit un nou dispozitiv al trupelor dela graniță pentru a asigura o pază efectivă a frontierelor.

Aceste măsuri vor fi supuse consiliului de miniștri spre aprobare. După aprobare se va da ordonanță cu privire la extinderea stării de asediul.

Nouii tarife de transporturi pe CFR

Noul proiect al tarifelor pentru transporturi, la care se lucrează de mai multă vreme, este pe cale de a fi terminat.

Din lucrările facute până în prezent, rezultă că anul acesta căile ferate ar avea un deficit de peste un miliard și cinci sute milioane lei deoarece din cheltuielile trecute în buget pe anul în curs — care se ridică la 11 miliarde și 643 milioane lei nu se vor încasă decât maximum zece miliarde.

Din calculele facute s'a stabilit că cheltuielile pe anul viitor vor trebui să treacă de 14 miliarde.

Administrația căilor ferate fiind autonomă și nemai având acum nici o altă resursă, conducătorii CFR au declarat că de felul cum se întocmite tarifele, depinde acoperirea acestor cheltuieli.

Scolare

Direcția scoalei de industrie casnică din Arad aduce la cunoștința celor interesați, că înscririle elevilor pentru clasa I încep la 1 August. — Cererile se vor adresa Direcției, în strada Capitan Ignat No 10. — Nu se plătesc nici o taxă de înscriere, de asemenea se pot obține și burse. Pe lângă scoala funcționează și un internat.

Stiri și fapte

Monografia Aradului

Atragem atenția cititorilor noștri asupra Monografiei Aradului a cărei publicare o incercă foiletonul din numărul de față al gazetei noastre.

Această monografie este opera unui harnic și distins intelectual arădean, care se ascunde sub pseudonimul: Egumenul Serafim.

Aradul va căpta întrepozite

Ziarele au adus în timpul din urmă tot felul de stiri cu privire la înființarea de întrepozite, — lipsind din ele pomenirea orașului nostru. — Acest fapt a neliniștit, cu drept cuvânt, cercurile comerciale din Arad, oraș de o vădită importanță economică, chiar și dacă nu ar fi situat la frontieră. Camera de Comerț și Industrie din Arad, făcând pașii necesari pentru ca să se înființeze în Arad un asemenea întrepozit, ba cerând ea însă concepția pentru înființarea lui, a căpătat răspuns, în scris, dela Ministerul Finanțelor, care o anunță, că Comisia superioară economică î-a aprobat cererea, notărind în principiu înființarea unui întrepozit și la Arad. Urmează să facă acuma Camera propunerile concrete, în care scop se pregătesc tocmai acum formele necesare.

Aducem cu placere la cunoștință publică această veste îmburătoare. — Serbare tipografilor

Cea mai frumosă serbare cîmpenească împreună cu dans, din vară aceasta, va fi a unei tipografiilor circ. Arad, ce o va organiza în Aradul-Nou (Grădina și Restaurantul Kornett) în ziua de 22 August 1926.

Ultima oră

Regele Bulgariei — Geneva

Geneva. — Regele Boris aștează în localitate, în cel mai incognito. A fost primit de Avenoi, secretar general, care condus pe Regele Boris la sediul comisiilor colaborării spirituale.

Tratative comerciale ceho-maghiare</